

ΜΥΡΤΙΣ.

Διήγημα τοῦ πρώτου αἰῶνος μ. Χ.

("Ιδε προηγούμενον φύλλον.)

Εἰς μάτην διατίνοις ὑπέδειξε τὴν ἀφοσίωσιν, μεθ' ἡς ἡ Μύρτις ἔξετέλει τὰ χρέη της καὶ τὴν ἀρνησίν της τοῦ νὰ λατρεύσῃ πλέον τοὺς θεούς, καὶ τὸ ἀσκοπον τοῦ νὰ μένῃ μὲ τοὺς ἄλλους δούλους, τοιαῦτα πρεσβεύουσα. Η Βαλερία ἦτο ἀμείλικτος. Εἶπεν δὲ ἐσκόπευον μετ' ὀλίγον νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἐκεῖ θὰ εὑρισκει τὰ μέσα δόπως ἐπαναφέρη τὴν Μύρτιν εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν. Οὕτω λοιπὸν ἀπῆλθεν διατίνοις ἀπρακτος καὶ βαρύθυμος, νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς ἐν Κορίνθῳ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ διαβήματος.

Ο Κλεομένης ἦλθεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν μαθών ταῦτα, καὶ πάλιν ἀνεμνήσθη τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου θεάματος τῶν ἐσταυρωμένων δούλων ἔξω τῶν τειχῶν τῆς Ρώμης. Ἐν τῇ ὁδῷ τῆς καρδίας του, προσῆλθεν εἰς τὸν Διατίνοι, καὶ τῷ ἔξεμυστηρεύθη τοὺς φόβους του, περὶ τῆς τύχης τῆς ἀδελφῆς του, ἢν ἐπανήρχετο εἰς τὴν Ρώμην.

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις αὐτὸν τοῦτον τὸν θάνατον ὑπέστη, αὐτὸς μόνος δύναται νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ, ἀπῆλτησεν δὲ γέρων λυσηρῶς. Ἐν τῷ μεταξύ ὀφείλομεν νὰ προσευχώμεθα ἐνθέρμως ὑπὲρ αὐτῆς. Καὶ διατίνοις ἀπῆλθε ἵνα προσευχηθῇ μὲ ἀγωνίαν, τὴν ὅποιαν οὐδέποτε μέχρι τοῦδε εἶχε συναισθανθῆ.

Ἐν τούτοις ἡ Μύρτις ἥγνοιε ἐντελῶς τὰ διατρέξαντα. Εἶχε μόνον μάθει ἀπὸ τὴν συγδούλην τῆς Φουλβίαν ὅτι ἐπρόκειτο μετ' ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ οἰκογένεια εἰς τὴν Ρώμην αἱ δὲ προετοιμασίαι πρὸς τοῦτο εἶχον ἥδη ἀρχίσει, ὅταν ταχυδρόμος τις κατέφθασεν ἐκ Ρώμης, κομίζων οὐχὶ μόνον ἐπιστολάς διὰ τὴν χήραν καὶ τὴν Βαλερίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐν Αθήναις ἐκκλησίαν, ἐκ μέρους τῆς Κλαυδίας καὶ τῆς Ιουλίας. Διὰ τοὺς Χριστιανοὺς αἱ εἰδήσεις ἤσαν εὐφρόσυνοι. Ο Παῦλος εἶχε δικασθῆ καὶ ἀθωωθῆ καὶ ἦτο ἐλεύθερος ἐκ τῆς φυλακῆς του. "Γινοὶ καὶ δοξολογίας εἰς τὸν Θεόν ἀντήχησαν καὶ ἐν Αθήναις καὶ ἐν Κορίνθῳ διὰ τὸ γεγονός τοῦτο.

Αἱ ἐπιστολαὶ ὅμως, τὰς δοποιας ἔλαβον ἡ χήρα Κορινία καὶ ἡ θυγάτηρ της δὲν ἦσαν κατά τὸ φαινόμενον τόσον εὐχάριστοι, ἀμφὶ δὲ τὰς ἔλαβον, διέταξαν νὰ σταματήσουν ὅλαι αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸ μέχρι Ρώμης ταξείδιον· τὸ περιεχόμενον ὅμως τῶν ἐπιστολῶν ἔμεινεν ἀγνωστὸν εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἐπὶ τέλους ὅμως ἐδόθη

μίαν ἡμέραν διαταγὴ νὰ ἐτοιμασθῇ δωμάτιον τὸ διὰ μίαν κυρίαν, ἀλλὰ τὸ ὑποδειχθὲν δωμάτιο ἔκειτο πολὺ ἀπομεμαρκυρισμένον ἀπὸ τῶν τῆς Βαλερίας καὶ τῆς μικρᾶς της δούλης, ἦτο δὲ λιτώτατα ἐπιπλωμένον.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας καταφθάνει ἡ Κλαυδία ἐκ Ρώμης, μόνη καὶ ἀνευ συνοδοῦ. Ἡ Μύρτις εύρισκετο εἰς τὸ περιστύλιον μετὰ τῆς Βαλερίας, ὅταν εἰσῆλθεν ἡ Κλαυδία, ἀλλ' ἡ κυρία της, ἀντὶ νὰ προστρέξῃ νὰ ἀσπασθῇ τὴν ἀδελφὴν τῆς ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν τὰ νῶτα καὶ ἀπερχομένη εἶπε ἀγερώχως, εἰς τὴν Μύρτιν, «Οδήγησε αὐτὴν τὴν κυρίαν εἰς τὸ ἐτοιμασθὲν δωμάτιον.»

Η Κλαυδία ἔμεινεν ἀλαλος, ἀλλὰ μετά τινας στιγμὰς ἰδοῦσα τὴν Μύρτιν πλησιάζουσαν καὶ ἐνθυμουμένη αὐτὴν, τῇ εἶπε «Δεῖξε μοι λοιπὸν τὸ δωμάτιον μου παιδί μου.»

"Οταν ὅμως εἶδε πενιχρὸν κοιτῶνα καὶ παρετήρησεν ὅτι συνώρευε μετὰ τὰ δωμάτια τῶν δούλων, ἐρύθημα ἀγανακτήσεως ἀνέλαμψεν ἐπὶ τοῦ προσώπου της. «Αὐτὸ δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Βιργινίου Ρούφου! Αμέσως ὅμως καταπνίξασα τὴν ὄργην της, εἶπεν ἡρέμα, «Δὲν πειράζει, δύναμαι καὶ ἐδῶ νὰ περάσω!»

Η Μύρτις τὴν ἔβοήθησεν νὰ ἐκδυθῇ τὰ ἴματα τοῦ ταξειδίου, ἀποροῦσα καθ' ἑαυτὴν πῶς ἄκρα γε εἴχε δυσαρεστήσει τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν της, ὡστε νὰ τὴν μεταχειρισθοῦν τοιούτοτρόπως. Διότι τὴν αὐτὴν πρωΐαν εἶχεν ἀκούσει τὴν Βαλερίαν διατάττουσαν μίαν δούλην νὰ παραβεσθῇ τὸ φαγητόν τῆς ἀναμενομένης κυρίας εἰς τὸ δωμάτιον της οὔτως, ὡστε νὰ μὴ συναντηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

— Ερώτησε τώρα τὴν μητέρα μου, εἶπε τέλος ἡ Κλαυδία, ἀφοῦ ἥλλαξε τὸ φόρεμά της, ἀνδύναται νὰ μὲ δεχθῇ.

Η Μύρτις ὑπῆγε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν ταύτην, ἀλλὰ ἔλαβε τοιαύτην ἀπάντησιν, ὡστε ἐπιστρέψασα δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν μεταδώσῃ εἰς τὴν Κλαυδίαν, ἀλλ' ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

Τι τρέχει; ἡρώτησεν αὕτη, ὡχριῶσα. Δὲν θέλει ἡ μήτηρ μου νὰ μὲ δεχθῇ;

— Διετάχθην νὰ σοὶ εἶπω δ-δ-ὅτι δὲν σὲ ἔχει πλέον ως τέκνον της!, εἶπεν ἡ Μύρτις μὲ βραχήν καὶ διακεκαμένην φωνήν.

Η Κλαυδία ἐπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ παρεδόθη εἰς τ.νων στιγμῶν ἀγωνιώδη συγκίνησιν. Ἐπὶ τέλους ἐγερθεῖσα εἶπε,

— Μυρτί μου σὺ εἶσαι γενναιοτέρα ἀπὸ ἐμέ. Προσεύχου ὑπὲρ ἐμοῦ, διότι Κλαυδία ἡ Εστιάς ἔγεινεν ἥδη Κλαυδία ἡ Χριστιανή!

ΚΕΦ. ΚΛ'.

Αἱ Ἀθῆναι ἐπέπρωτο νὰ μὴ τίδουν καὶ φιλοζενήσουν τὸν Αὐτοκράτορα κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος. Τοῦτο ὅμως ἀνεκούφισε μᾶλλον παρὰ δυσαρέσκειαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν χήραν Κορνηλίαν καὶ τὴν Βαλερίαν, διότι συγησθάνοντο πικρῶς τὴν κηλίδα, τὴν ὅποιαν εἶχε προσάψει εἰς τὴν οἰκογενεακὴν τιμὴν ἡ Κλαυδία, ἐγκαταλείπουσα τὴν θεσινής καὶ ἔξομνύουσα τοὺς ὄρκους τῆς Ἐστιάδος παρθένου. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ πικρία αὕτη ἐξέσπα τὰ διαικόπως κατὰ τῆς δυστυχοῦς Κλαυδίας. Ἡ θέσις τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἦτο ὄλιγον καλλιτέρα τῆς Μύρτιδος, ἐχρειάζετο δὲ ὅλην τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγαπήν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν, ἣν πρέπει νὰ ἔχῃ πᾶς ἀληθῆς χριστιανός, ὅπως ὑπομένῃ τὰς σκληραγωγίας, τὰς ὅποιας κατὰ πάσαν ὥραν τῆς ήμερας τῆς ἐπέβαλλον. Ἡ μήτηρ τῆς καὶ ἡ ἀδελφή τῆς σχεδὸν οὐδέποτε τῇ ὡμίλουν, καὶ δὲ μίαν ἡμέραν ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν τελευταίων στιγμῶν τοῦ ἀγαπητοῦ πατρός, τῇ ἀπεκριθησαν νὰ λησμονήσῃ ὅτι εἶχε ποτὲ πατέρα. Κατώρθωσεν ὅμως νὰ μάθῃ ποῦ ἦτο ὁ τάφος του καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ ὅπως τὸν στολίσῃ καὶ αὐτὴ δι' ὄλιγων ἀνθέων, ὡς τεκμήριον τῆς τρυφερᾶς ἀγαπῆς, την ὅποιαν πάντοτε ἔτρεφε διὰ τὸν πατέρα της. Μὲ ὅποιαν τῆς ὅμως ἔκπληξιν, μεταβάσα ἐκεὶ παρετήρησε μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνθέων καὶ στέφανον καὶ χλάδον βαίνων κατέχοντα τὴν κυριωτέραν θέσιν *)! «Τί νὰ σημαίνῃ τοῦτο ἄρα γε; Τί δικαίωμα εἶχεν ἄρα γε ὁ πατέρος μου ἐπὶ τοῦ διακριτικοῦ τούτου σημείου τῶν χριστιανῶν; διελογίσθη εὑθὺς ἡ Κλαυδία, ἔσπευσε δέ, ἀμα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν, νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Μύρτιν.

Τὸ καράστιον ἐρωτηθὲν ἦλθεν εἰς ἀμυηχανίαν. Τὸ δὲ Βιργίνιος εἶχεν ἀσπασθῆ τὸν Χριστιανισμὸν μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του, ἷτο μυστικὸν ὅπερ ἡ χήρα καὶ ἡ θυγάτηρ του ἐπεθύμουν νὰ συνταφῇ μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ λησμονήσῃ, ἡ δὲ Μύρτις δὲν εἶχε τολμήσει οὔτε εἰς τοὺς ἄλλους δούλους νὰ τὸ ἀναφέρῃ, ἀν καὶ οὔτοι βεβαίως τὸ ὑπώπτευον. Εὔρεθη λοιπὸν εἰς ἀμυηχανίαν ἐνώπιον τῆς Κλαυδίας, μὴ θέλουσα νὰ ἔξοργίσῃ ἐπὶ πλέον τὴν κυρίαν της, ἀν αὕτη ἤθελε τυχὸν μάθει, διτι μετέδωκε τὸ μυστικὸν εἰς τὴν Κλαυδίαν.

*) Κλάδος βαίνων ἡ φοίνικος ἷτο τὸ διακριτικὸν σημεῖον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν Χριστιανῶν, πολλάκις δὲ ἐγλύπτετο καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιτυμβίου πλακός, ἡ τοῦ μνημείου.

ΜΕΓΑΛΑ ΠΛΟΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ.

Οἱ νεώτεροι καυχῶνται καὶ δικαίως διὰ τὰ θαυμαστὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ πλοῖα τῶν, ιστιοφόρα καὶ ἀτμοκίνητα. Ἄλλ' ὅμως καὶ οἱ ἀρχαῖοι εἶχον πολὺ μεγάλα καὶ λαμπρὰ πλοῖα. Ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῷε εἶναι τὸ πρῶτον παράδειγμα μεγάλου, τοῦ μεγίστου πλοίου, ὅπερ ποτε ἐπέπλευσεν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, φέρον τοιούτον πολύτιμον φορτίον ἐντὸς τοῦ κήπους του! 300 πηχῶν τὸ μῆκος ὅηλ. μακρύτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ «Μεγάλου Ανατολικοῦ.» Ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῷε ἦτο ὅχι μόνον τὸ μεγαλείτερον πλοῖον, ὅπερ ποτε εἶδεν διόσμος, ἀλλὰ καὶ τὸ κανωνικώτατον. Εἶναι δὲ ἀληθεία πανθυμολογουμένη, ὅτι τὰ ταχύτατα πλοῖα καὶ ἀτμόπλοια εἶναι τὰ κατασκευαζόμενα κατὰ τὰς ἀναλογίας τῆς κιβωτοῦ!

Ἐκτὸς τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῷε, ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ εἶχε διάφορα μεγάλα πλοῖα. Ἐν τούτων ἦτο 420 ποδ. μακρὸν, 57 πλατὺ καὶ 72 βαθὺ, ἀπὸ τὴν τροπίδα μέχρι τοῦ ἀνω μέρους τοῦ περιζώματος τοῦ καταστρώματος. Τὸ πλοῖον τοῦτο εἶχε 4 πηδάλια καὶ 4,000 κωπηλάτας, ἐκτὸς τούτων 3,000 στρατιώτας τῆς θαλάσσης, καὶ μέγαν ἀριθμὸν ὑπηρετῶν. Οἱ κωπηλάται ἦσαν διηρημένοι εἰς 5 μέρη, ἀναλόγως τῶν πέντε καταστρωμάτων τοῦ πλοίου—διότι ἦτο πεντήρης.—Ἐκάστη δὲ κώπη ἦτο 57 ποδ. μακρὰ καὶ ἐχρειάζετο 5 ἄνδρας διὰ νὰ τὴν κινῶσιν!

Ἐτερον πλοῖον καλούμενον Θαλαμηγός, διότι ἦτο ἀποκλειστικῶν πρὸς χρῆσιν τοῦ βασιλέως, ἦτο 300 ποδ. τὸ μῆκος, 40 τὸ πλάτος, καὶ 60 τὸ βάθος. Οἱστορικὸς Καλλεξίνης περιγράφων τὸ πλοῖον τοῦτο λέγει ὅτι εἶχε σειράς στύλων, ἀναβάθμας μαρμαρίνων, καὶ ἀκόμη κήπους πλήρεις ἀνθέων!

Ἐτερον μέγα πλοῖον ἦτο τὸ ναυπηγηθὲν κατὰ διαταγὴν τοῦ Τυράννου τῶν Συρακουσῶν Ἰέρωνος. Τὸ πλοῖον τοῦτο περιεβάλετο ἔξωθεν μὲ μόλυβδον καὶ ἔκαμνε καὶ ταξιδία, εἶχε δὲ τρεῖς εἰσόδους· ἡ κατωτάτη ἐφερεν εἰς τὸ κῆπος, ἡ δικαίωτη ταύτης εἰς τὴν τραπεζαρίαν, καὶ ἡ τρίτη εἰς τοὺς κοιτῶνας τῶν στρατιωτῶν. Ἡτο δὲ διηρημένην εἰς 30 δωμάτια, ἔκαστον τῶν δοποίων περιεῖχε 4 κλίνας διὰ τοὺς στρατιώτας. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχον δωμάτια διὰ τοὺς ναύτας, διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, διὰ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν, διὰ τοὺς αὐλικούς, διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ξενιζομένους ξένους—εἶχε χῶρον ἴκανὸν διὰ τροφάς, ξυλείαν, ὕδωρ, κλιβάνους πρὸς ψήσιμον ἀρτού, κρέατος, χῶρον διὰ ζῷα καὶ πτηνὰ χρησιμεύοντα πρὸς τροφὴν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ κ.τ.λ. Ολόκληρος κόσμος!